

paa mange andre Steder foruden de allerede nævnte. I Krimkrigen var der udlagt Torpedoer foran Kronsstadt; men de kom ikke til Anvendelse; og i den sidste Krig mellem Italien og Østerrig er det ogsaa bekjendt, at Admiral Tegethoff havde nedlagt endeel Torpedoer foran Prlas Næb, det vil sige, han udbredte et Nygte herom, thi i Virkeligheden troer jeg rigtignok ikke, at der var en eneste; men allerede Nygten herom gjorde sin Virkning. Netop det, at Faren udgaaer fra en Sjende, man ikke seer, gjør den frygtelig. Naar Explosion virkelig finder Sted og gjør sin Virkning, forarsager den en meget stor Nædsel. Det er saaledes f. Ex. bekjendt, at i den sidste nordamerikanske Krig, jeg troer, det var den 4de August 1864, da Admiral Farragut gik ind i Bugten ved Mobile, blev virkelig en Kanonbaad paafeilet af en Torpedo, eller rettere seilede paa denne og sank strax. Men det er et enkelt Tilfælde, og jeg maa tilstaae, at foruden denne ene Torpedo, der tilfældig gjorde megen Skade, idet Baaden sank med Mand og Muus, veed jeg, efter hvad jeg har seet hos troværdige Forfattere, ikke en eneste af 200 nedlagte Torpedoer, der har gjort Skade. Jeg skal ikke nægte, at et saadant Tab og derhos en saadan Stræf, som et eneste Tilfælde bevirker, kan have sin overordentlige Betydning; men det er dog for lille et Resultat. Som sagt, det er mig ikke bekjendt, at andre Torpedoer have virket, og de mange Ulykker, som skulle være ffete, ere mig ikke bekjendte. Jeg modsiger ikke Beretningen derom, fordi jeg ikke veed det; men jeg kan dog ikke troe, at saa mange Ddelæggelser have fundet Sted, som den ærede første Taler berørte. Han yttrede tillige, at Summen dog var mindre end adskillige af de store Summer, som vi maae finde os i at udrede. Ja, ganske rigtigt; men sees hen til Resultatet og den Fordeel, man vil kunne naae, da maae disse store Summer ikke sammenlignes med, hvad der udgives til Torpedoer; thi den udbredte Anvendelse, som maaskee skulle gjøres af disse, og som den ærede sidste Taler omtalte, vil dog vistnok ikke kunne føre til noget som helst Resultat, allermindst, som det ærede Medlem fra Odense (Zeilau) ironisk udtrykte

sig, til at vi skulle kunne undvære Flaaden. Jeg skal dernæst ikke undlade at nævne en speciel Anvendelse, man synes at ville gjøre af Torpedoer; det er med Hensyn til Kjøbenhavns Søforsvar. Det er idag ikke første Gang, at jeg yttter Tvivl om Nigtigheden af den Maade, hvorpaa Kjøbenhavn er befæstet navnlig fra Søfiden. Jeg har aldrig, hverken tidligere eller nu, kunnet indsee, at det er rigtigt at befæste Kjøbenhavn paa en Maade, der aldrig, selv om det skulle lykkes at befæste den forsvarlig fra Søfiden, vilde være til den allermindste Nytte; thi dersom den Magt, paa hvilken vi stadig tænke, med hvilken vi som oftest forrestille os, at vi skulle komme i fjendtlig Berørelse, og som er i Besiddelse af en overlegen Landmagt og en Søstyrke, der desværre nu vel er vor overlegen — idetmindste vil den snart blive det — dersom denne Magt vilde vise sig og angribe Kjøbenhavn, saa vilde jeg kalde det en stor Daarfskab, om den seilede mod Søbatterierne, om den vilde prøve sin Styrke mod Kjøbenhavns Søforter og udsætte sig for den Skade, Torpedoerne vilde kunne forarsage den, istedetfor at kaste en Troppestyrke iland og marschere mod Kjøbenhavn, uden at man kunde modsætte sig den. Nu vil man naturligvis sige, at dette vilde den active Armee forebygge, men jeg paastaar, at saasnart den active Armee ikke har noget Holdpunkt, er den i den Grad den store Magt underlegen, som vi have imod os, at vi ikke med Tryghed kunne stole paa, at den virkelig vil være en Bold mod Sjenden. Derfor forekommer det mig, at, idet man anvender eller vil anvende Torpedoer, — jeg maa gjentage, hvad jeg tidligere har sagt, — i et tvivlsomt Dilemma, saa tilfidsætter man en Betragtning, og det er, at sikkre Landhæren imod i et Dilemma eller idetmindste i meget kort Tid at blive aldeles overrumplet, da jeg troer, at man har overseet den Støtte, som skulle gives den, nemlig Fæstninger. Man nedlægger den ene Fæstning efter den anden; saaledes nedlagde man ifjor Nyborg Fæstning, der vel ikke var af nogen Betydning, men istedetfor denne rigtignok ikke synderlig værdifulde, men dog altid eksisterende Fæstning er der ikke Udset, til at vi faae nogen anden. Fæstninger ere den